

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 26, lipiec 2024 08:39

Adrian Pokrywczyński

Odsłony: 1180

Słuchacz liceum dla dorosłych pozostający w rodzinie zastępczej nie zaliczył wymaganych egzaminów i oświadczył, że po zakończonym roku szkolnym nie będzie kontynuować nauki. Jednocześnie nadal pozostaje na liście słuchaczy takiego LO. Do kiedy przysługuje w takim razie świadczenie na utrzymanie wypłacane rodzinie zastępczej?

Artykuł wyjaśnia kwestię zasad wypłaty świadczenia na podstawie art. 80 w zw. z art. 37 ust. 2 pkt 1 i art. 82 ust. 1 i 1a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Stan faktyczny: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał rodzinie zastępczej świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania pełnoletniego w rodzinie zastępczej na czas trwania nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia. Pełnoletni do dnia 31 sierpnia pozostaje słuchaczem liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, jednakże nie ukończył obecnego semestru nauki, nie zdał wymaganych egzaminów, nie będzie mógł się zapisać na kolejne powtórzenie semestru w obecnej szkole i decyzją rady pedagogicznej nie został promowany na kolejny semestr. W maju pełnoletni oświadczył, że po ukończeniu obecnego roku szkolnego nie planuje dalszej nauki, skutkiem czego rodzina zastępcza w czerwcu złożyła w Ośrodku wnioski o zmianę decyzji przyznającej świadczenie w związku z planowanym zakończeniem nauki przez pełnoletniego.

Pytanie: Do kiedy rodzinie zastępczej przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania pełnoletniego?

Rozwiązanie: jeśli dorosły rzeczywiście nadal jest słuchaczem liceum i nie został wcześniej skreślony, to domyślnie świadczenie będzie przysługiwać do 31 sierpnia.

Uzasadnienie: Wynika to z zestawienia systemowego przepisów.

Art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej („Ustawa”) mówi, że osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, za jej zgodą (nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia), jeżeli uczy się w szkole.

Licea ogólnokształcące dla dorosłych spełniają warunek bycia szkołą w rozumieniu tego przepisu, gdyż zgodnie z ustawą Prawo oświatowe, są jednym z typów szkół w systemie oświaty (art. 4 pkt 29 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 lub 2 lit. a Prawa oświatowego).

Prawo do świadczenia na utrzymanie takiej osoby wynika z art. 82 ust. 1 w zw. z art. 80 Ustawy („Rodzinie zastępczej przysługują świadczenie, o którym mowa w art. 80 ust. 1, oraz dodatki, o których mowa w art. 81, również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, jeżeli nadal przebywa w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, na zasadach określonych w art. 37 ust. 2–6”). Natomiast art. 82 ust. 1a mówi, że świadczenia oraz dodatki przysługują w czasie trwania odpowiednio m.in. roku szkolnego. Ten z kolei, zgodnie z art. 94 Prawa oświatowego we wszystkich szkołach i placówkach trwa od 1 września do 31 sierpnia.

Już na tej podstawie należy więc stwierdzić, że co do zasady świadczenie na utrzymanie takiej osoby obejmuje cały rok szkolny, a więc nie tylko do momentu ukończenia danej szkoły lub otrzymania świadectwa za dany etap (np. w czerwcu przed wakacjami). Ustawa zakłada, że nawet wakacyjny okres bez zajęć dydaktycznych obejmuje prawo do świadczenia, gdyż jest to formalnie część roku szkolnego z

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 26, lipiec 2024 08:39

Adrian Pokrywczyński

Odsłony: 1180

---

perspektywy placówki jaką jest szkoła. Uczniowie i słuchacze nie przestają nimi być tylko dlatego, że mają wolne od zajęć lub nie zostali promowani ze względu na swoje niezadowolające wyniki w nauce.

Na gruncie stanu faktycznego, świadczenie będzie obowiązywać do 31 sierpnia jeśli tylko pełnoletni będzie formalnie słuchaczem szkoły dla dorosłych. Warto tu zauważyć, że jego deklaracja braku kontynuacji nauki dotyczyła okresu „po zakończeniu roku szkolnego”. Rada pedagogiczna podjęła natomiast decyzję o braku promocji do wyższej klasy, ale nie o jego skreśleniu lub innym usunięciu ze szkoły. Sam brak promocji nie oznacza z automatu, że słuchacz nauki nie podejmował.

Deklaracja nieuczęszczania na zajęcia do końca roku nie oznacza też, że osoba taka nie zmieni zdania, że w międzyczasie jednak nie zaczęłaby chodzić na zajęcia i zaliczać egzaminów (teoretycznie) lub poszuka sobie innej placówki. Organ nie może uzależniać decyzji od zdarzeń przyszłych i niepewnych, musi opierać się na stanie aktualnym. Jeśli więc organ nie otrzymał formalnego potwierdzenia, w tym oświadczenia uprawnionych, że uczeń lub słuchacz przestał nim być w trakcie roku szkolnego, to w kontekście brzmienia art. 82 ust. 1a, nie może stwierdzić, że ktoś „nie uczy się w szkole”. Zwłaszcza, że jak wykazano wyżej – wakacje od zajęć dydaktycznych nie mogą zostać uznane za brak nauki, ponieważ nie chodzi o samą organizację lekcji, a pozostawanie w ramach roku szkolnego, który nadal trwa.

W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 11 maja 2017 r., sygn. II SA/Sz 329/17 sąd odniósł się do podobnej sytuacji, co opisana - osoba, która uzyskała świadectwo ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej zadeklarowała brak chęci dalszej nauki lecz pozostawała w dalszym ciągu przy rodzinie zastępczej i na jej utrzymaniu. Stwierdzono tam m.in.:

- z art. 82 ust. 1a Ustawy nie wynika, by świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej przysługiwało do czasu ukończenia szkoły. Świadczenie to przysługuje w czasie trwania roku szkolnego, a zgodnie z przepisami oświatowymi rok szkolny we wszystkich szkołach i placówkach rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy - z dniem 31 sierpnia następnego roku;
- sytuacja gdy dziecko przebywające w rodzinie zastępczej po uzyskaniu pełnoletności i ukończeniu dotychczasowej szkoły, nie zamierza kontynuować nauki, nie świadczy o tym, że rodzina zastępcza traci uprawnienie do otrzymania świadczenia za okres wakacji letnich
- organy orzekające w sprawie niezasadnie uznały, że uzyskanie świadectwa ukończenia szkoły jest równoznaczne z zakończeniem danego etapu nauki, jeżeli nie towarzyszy temu faktyczne usamodzielnienie się pełnoletniego podopiecznego w pieczy zastępczej. W takim przypadku uprawnienia rodziny zastępczej trwają do końca roku szkolnego w danym systemie nauczania.

Na bazie tak przedstawionego stanu faktycznego należy stwierdzić, że jeśli pełnoletni nadal pozostaje na utrzymaniu rodziny zastępczej i nie został skreślony z listy słuchaczy liceum, świadczenie przysługuje do 31 sierpnia i powinno być wypłacane.

Czytelnik może być zdziwiony, bo kontekst stanu faktycznego może sugerować, że nauka nie była podejmowana już wcześniej. Tego jednak organ nie jest w stanie od razu stwierdzić. Może jednak podjąć z urzędu czynności, np. po skreśleniu z listy słuchaczy wystąpić do liceum o informację czy pełnoletni rzeczywiście uczęszczał na zajęcia, czy podejmował próby zaliczeń. Jeśli okazałoby się, że brak promocji wynikał z rzeczywistego niepodjęcia nauki (nieuczęszczania na zajęcia, niepodchodzenia do zaliczeń i egzaminów), otwiera się możliwość zastosowania art. 92 Ustawy dotyczącego zwrotu świadczeń pobranych nienależnie. Dla zobrazowania sytuacji warto przeanalizować wyrok

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 26, lipiec 2024 08:39

Adrian Pokrywczyński

Odśłony: 1180

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 28 kwietnia 2022 r., sygn. III SA/Kr 1831/21, gdzie skład orzekający stanął po stronie organów – sprawa dotyczyła uznania za nienależnie pobrane świadczeń odpowiadających w stanie faktycznym omawianym w opinii, gdy pełnoletni zapisany do liceum dla dorosłych nie uczęszczał w ogóle na zajęcia, co stało się ostatecznym powodem skreślenia z listy słuchaczy.